

Hemställan om nivåjustering medlemsbidrag 2025

Förslag till beslut

1. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje hemställer om att medlemmarna justerar medlemsbidraget motsvarande 45,6 mnkr för 2025 vilket motsvarar kostnads- och volymökningar avseende de avtal som hanteras av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.
2. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje hemställer om att medlemmarna justerar medlemsbidraget motsvarande 17,8 mnkr för 2025 vilket motsvarar kostnads- och volymökningar avseende läkemedelsförmånen.

Ann-Sophie Holgersson
Förbundsdirektör

Sammanfattning

I den budget för 2025 som beslutades om i direktionen i december 2024 (2024-12-12 § 144) noteras att Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje (KSON) sedan tidigare har underskott och att det under kommande år blir särskilt viktigt att se över finansieringen av KSON, att säkerställa det egna kapitalet samt återställa tidigare års underskott.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtäljes (KSON:s) förtroendevalda revisorer har i sin revisionsberättelse 2024 angett att direktionen bättre borde ha tydliggjort befarade underskott för medlemmarna. Utifrån detta riktar de en anmärkning om bristande ekonomisk måluppfyllelse. Samtidigt tillstyrker de att respektive medlem beviljar direktionens förtroendevalda ansvarsfrihet.

För 2025 prognostiseras sammantaget ett underskott om 77,2 mnkr för KSON. Av underskotten avser 63,4 mnkr de avtal som hanteras

av Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och som KSON således inte själva styr över, såsom övriga sjukhus i Region Stockholm samt läkemedel. Förvaltningen förslår direktionen att hemställa hos medlemmarna om en nivåjustering av medlemsbidraget motsvarande det prognostiserade underskottet avseende kostnads- och volymökningar av de avtal som ej hanteras av KSON.

Åtgärder för långsiktigt hållbar ekonomi och en fortsatt budget i balans trots ökade behov, pågår. Samtliga åtgärder tar avstamp i visionen om invånarens goda hälsa och inriktar sig på att öka invånarens självständighet och egna förmågor, vilket också är tänkt att bibehålla kostnadsnivån trots allt fler äldre med ökade behov. De åtgärder som är vidtagna för en långsiktig hållbar ekonomi beräknas dock inte ge effekt 2025.

Beskrivning av ärendet

KSON har sedan 2019 haft underskott inom de regionfinansierade verksamheterna. Detta har redovisats i samtliga ekonomiska rapporter under åren. Vad gäller de regionfinansierade verksamheterna så består drygt 40 procent av kostnaderna sådana avtal som hanteras via Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF), såsom vård för norrtäljebor utanför kommunen samt läkemedelsförmån. Dessa kostnader innebär motsvarande intäkt för HSF. För 2025 beräknas kostnaderna uppgå till 1 002,0 mnkr vilket motsvarar 40,6% av de totala kostnaderna. För 2018 var kostnaden 553,0 mnkr, motsvarande 37,2 % av de totala kostnaderna. Dessa kostnader har med andra ord ökat med 449,0 mnkr mellan åren 2018–2025, vilket motsvarar en ökning om 81,2%.

Utöver dessa kostnader ansvarar KSON för avtal med utförare i kommunen, vilket för 2025 beräknas kosta 932,9 mnkr. Under perioden 2018-2025 har dessa kostnader ökat med 530,1 mnkr (+56,8%) till 1 463,0 mnkr 2025. Av dessa kostnader utgör knappt 80% ersättningar till det egna bolaget, Tiohundra AB.

Sammantaget har kostnaderna för KSONs regionfinansierade verksamheter ökat med 979,0 mnkr mellan åren 2018-2025, motsvarande 65,9 %.

Under samma period har medlemsbidraget ökat från 1 502,1 mnkr till 2 313,0 mnkr, en ökning om 810,9 mnkr (+54,0%). Trots denna ökning av medlemsbidraget har det inte motsvarat de årliga kostnadsökningarna, där den procentuellt största ökningen avser de avtal som hanteras via HSF.

Diagram 1, medlemsbidrag samt kostnader per år 2018–2025:

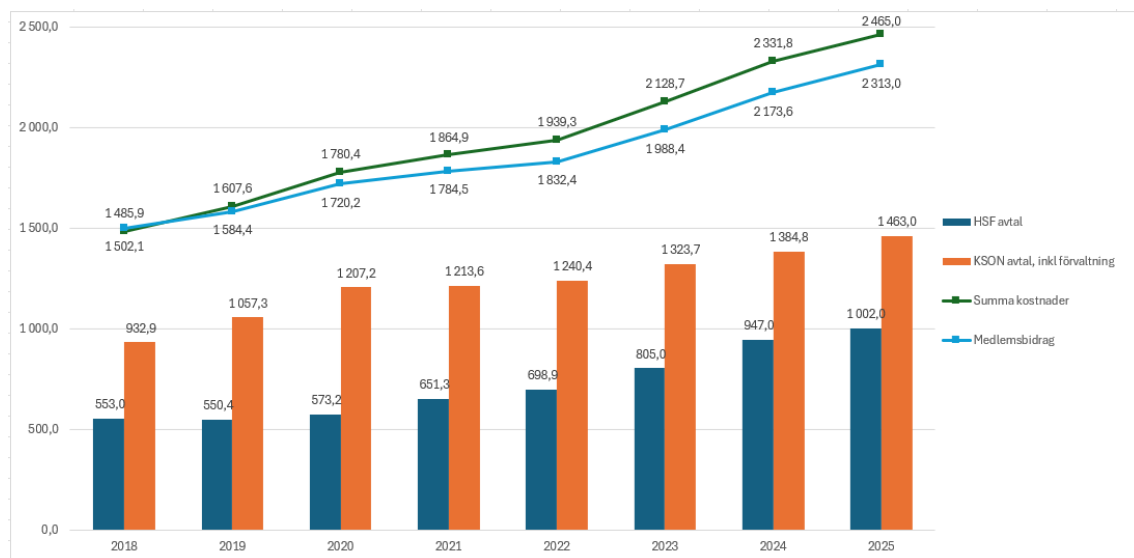
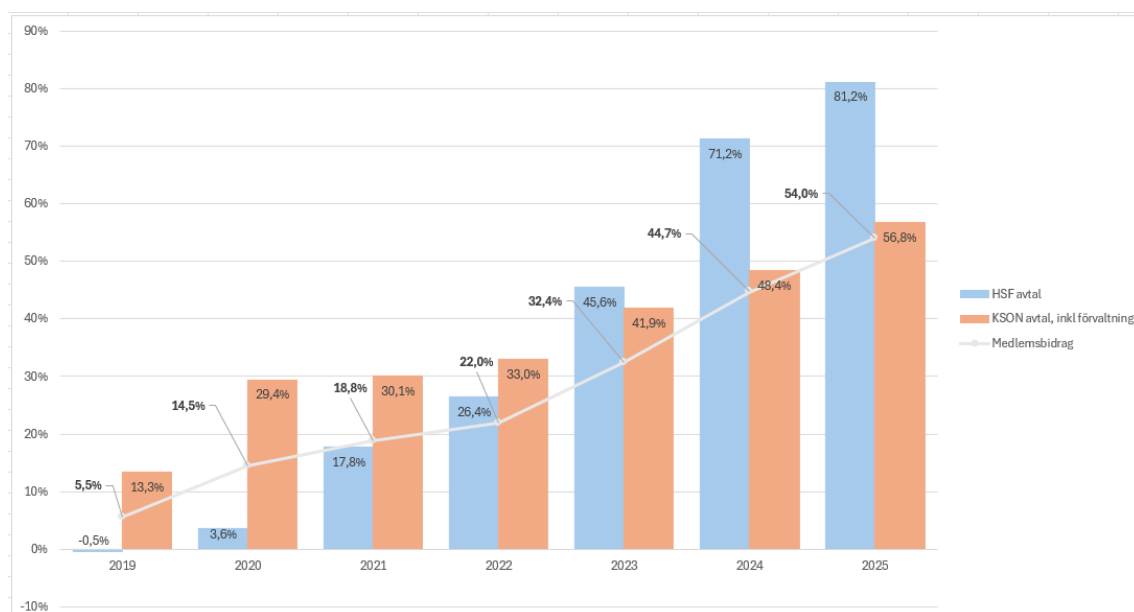

Diagram 2, ackumulerad ökning i procent, medlemsbidrag samt kostnader 2018–2025:

För 2025 prognostiseras sammantaget ett underskott om -77,2 mnkr för KSON. Underskotten avser regionfinansierad verksamhet och fördelas enligt följande:

- Läkemedelsförmån -17,8 mnkr
- Sjukhus i övriga regionen -30,6 mnkr
- Vårdval i övriga regionen -15,0 mnkr
- HLM, avtal KSON -4,8 mnkr
- Norrtälje sjukhus -9,0 mnkr

Detta innebär att förvaltningen antingen behöver säkerställa en ökad finansiering från regionen som medlem, alternativt vidta åtgärder inom de regionfinansierade verksamheterna i den del där KSON själva styr avtalen, det vill säga 60 % av kostnaderna, för en ekonomi i balans motsvarande det prognostiserade underskottet.

Det enklaste och effektivaste sättet för KSON att få ner kostnaderna är att inte höja ersättningarna till utförare. Justeringar av ersättning till utförare kan endast ske inom de avtal som KSON styr över, det vill säga inte avseende de avtal som Hälso- och sjukvårdsförvaltningen styr över. Sådana åtgärder skulle ge en direkt effekt på patientsäkerheten inom de avtal som KSON själva styr över och i huvudsak inom Tiohundra AB som utgör 80% av KSONs avtals kostnader

Detta har under tidigare år skett i olika utsträckning vilket kan leda till utförare med sämre förutsättningar i Norrtälje jämfört med i övriga jämförbara kommuner samt att det över tid kan urholka en likvärdig och jämlik vård över hela länet. En försämring av ersättningarna kommer även att leda till sämre resultat för det egenägda bolaget vilket direkt påverkar KSON-koncernens resultat.

Ytterligare en åtgärd skulle vara att lägga ner vissa verksamheter. Detta skulle med största sannolikhet innebära att norrtäljebor behöver söka sig utanför kommunen för vård. Då KSON bär kostnaderna för norrtäljebornas vård även utanför kommunen skulle detta snarare bli en kostnadsökning då vården utförs till en lägre kostnad i Norrtälje jämfört med om invånarna skulle söka sig till samma vård i övriga regionen.

Då ovan nämna åtgärder dels inte skulle ge någon direkt effekt utan att samtidigt öka kostnaderna på andra sätt, dels försämrade förutsättningarna både för det egna bolaget och för de andra utförarna avser förvaltningen att föreslå direktionen att hemställa hos medlemmarna för ökad finansiering och samtidigt en nivåjustering för 2025 motsvarande det prognostiserade underskottet, avseende kostnads-och volymökningar, om -63,4 mnkr.

Åtgärder för långsiktigt hållbar ekonomi och en fortsatt budget i balans trots ökade behov, pågår. Samtliga åtgärder tar avstamp i visionen om invånarens goda hälsa och inriktar sig på att öka

invånarens självständighet och egna förmågor, vilket också är tänkt att bibehålla kostnadsnivån trots allt fler äldre med ökade behov.

En del åtgärder är en kombination av att öka självständighet men också effektivitet, ett sådant exempel är att under hösten 2024 fattades beslut om införande av läkemedelsautomater inom hemsjukvården, ett beslut som väntas leda till minskad restid.

Syftet är att fördröja, minska eller eliminera omfattande insatser av hälso-, sjukvård och omsorg och därigenom öka livskvalitén och minska volymer (och därmed även kostnader). Omställningsarbetet har påbörjats och fortsätter under planeringsperioden för att skapa en långsiktigt hållbar socialtjänst som möter kraven i den nya socialtjänstlagen, som förväntas träda i kraft den 1 juli 2025 (direktionsprotokoll 2024-11-21 § 135).

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se och registrator.hsf@regionstockholm.se)
Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se).